

Zitting 1980-1981

1 (R 1)

Benoeming van een Regent voor het geval van erfopvolging door de troonopvolger die niet de leeftijd heeft bereikt waarop hij ingevolge de Grondwet kan aanvangen het Koninklijk gezag uit te oefenen

C

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 11 maart 1981

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 5 januari 1981, nr. 58, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State van het Koninkrijk zijn advies betreffende het bovenvermelde ontwerp rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 24 februari 1981, nr. 810218/6 bied ik U hierbij aan.

De Raad van State merkt op dat, indien de Raad zulks goed ziet, door de tijdseis «tijdens die periode» niet wordt voorzien in de mogelijkheid dat de aangegeven Regent gelijktijdig met of eerder dan de Koningin overlijdt. Alsdan lijkt zich de noodzaak van een nieuwe wettelijke regeling voor te doen. Het college kan – door het ontbreken van een toelichting op dit punt – niet overzien of hier van een – niet gewilde – lacune in de voorgestelde regeling moet worden gesproken dan wel dat vorenbedoelde consequentie uitdrukkelijk wordt beoogd.

Wij zijn met de Raad van oordeel, dat de tekst van het tweede lid van het voorgestelde artikel noopt tot een nieuwe wettelijke regeling, indien de aangegeven Regent eerder dan de Koningin overlijdt. Indien hij gelijktijdig overlijdt, treedt naar onze mening de opvolgingsregeling in werking en wordt Prinses Margriet Regentes.

In de opmerking van de Raad hebben wij overigens aanleiding gezien de tekst van het artikel te wijzigen in die zin, dat indien Prins Claus overlijdt,

voordat zijn regentschap aanvangt, Prinses Margriet optreedt als Regentes. Hoewel een nieuwe wettelijke regeling ook te rechtvaardigen is – immers het gaat in dit geval niet om opvolging in het regentschap doch om een voorziening voordat het regentschap aanvangt – menen wij, dat de wijziging in materiële zin logisch aansluit bij de gemaakte keuze voor een opvolgingsregeling in het wetsontwerp.

De memorie van toelichting is in verband met de aangebrachte wijziging aangepast.

De Raad wijst vervolgens op de opmerking in de memorie van toelichting bij artikel 2.1.14 van het grondwetsherzieningsontwerp inzake het Koninkschap 16 034, R 1138, dat de wet ook de eventueel noodzakelijke voorzieningen over het inkomen van de Regent moet treffen. Een uiteenzetting over dit aspect lijkt de Raad aangewezen, nu het onderhavige ontwerp van rijkswet blijkens de memorie van toelichting al rekening houdt met de nieuwe grondwetsbepalingen.

In de memorie van toelichting hebben wij op het punt van de leeftijd waarop de Koning aanvangt het Koninklijk gezag uit te oefenen rekening gehouden met artikel 2.1.10 van het grondwetsherzieningsontwerp, zoals dit luidde op het moment dat het onderhavige ontwerp van rijkswet aan de Raad van State werd gezonden. Wij

hebben daarbij opgemerkt niet vooruit te lopen op de uitkomst van de beraadslaging met de Staten-Generaal en een formulering te kiezen welke op iedere leeftijdsgrens, al dan niet samenvallend met die van de meerderjarigheid, van toepassing is.

Voor wat de kosten van het regentschap betreft dient rekening te worden gehouden met artikel 47 van de huidige Grondwet. Dat artikel eist een afzonderlijke wet voor dit onderwerp, dat anders dan het regentschap niet in Verenigde Vergadering wordt behandeld. Combinatie van deze wet met de Regentschapswet waarop gedoeld wordt in de toelichting op artikel 2.1.14 is dus thans nog niet mogelijk. In dit licht lijkt een nadere uiteenzetting in de memorie van toelichting niet nodig.

Aan het voorschrift van artikel 22, tweede lid van het Statuut voor het Koninkrijk hebben wij alsnog voldaan.

Ik veroorloof mij, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken, U in overweging te geven het hierbij gevoegde gewijzigde ontwerp van rijkswet en de daarmee in overeenstemming gebrachte, overeenkomstig het vorenstaande gewijzigde memorie van toelichting met bijlagen aan de Staten-Generaal in Verenigde Vergadering en de Staten van de Nederlandse Antillen te zenden.

De Minister-President,
Minister van Algemene Zaken,
A. A. M. van Agt